

Dobri Dániel-Lengyel Balázs-Nemes Nagy Ágnes, 2018.

EGY MÁSIK RÓMA

Dobri Dániel

Budapest, Róma

2018

Dobri Dániel

EGY MÁSIK RÓMA

**Melodráma Nemes Nagy Ágnes verseire és Lengyel
Balázs novellája alapján**

Előadják:

Balázs: Ódor Botond (tenor)

Grósz Zsuzsanna – zongora

Ágnes: Jókai Ági (próza)

Kéringer Dávid – klarinét

Szövegkönyv: Jókai Ági

Budapest, Róma

2018

Lengyel Balázs író, az Újhold című irodalmi folyóirat egykori szerkesztője Két Róma című esszéjében vall az „örök városhoz” fűződő kapcsolatáról. Azokról az időről ír, amikor a Második Világháború borzalmai után -számos költő, író, zeneszerző és festőművész társával együtt- lehetőséget kaptak egy fél éves ösztöndíjra Kardos Tibor igazgatótól a Római Magyar Akadémián. Ebben az időben együtt éltek és alkottak Rómában a magyar művészeti élet nagyságai, többek között Nemes Nagy Ágnes (Lengyel Balázs felesége), Pilinszky János és Weöres Sándor (Károlyi Amyval) is. A témából Nemes Nagy Ágnes (többek között Rómában írt) verseit feldolgozva kamaraművet komponáltam, mintegy összekötő szöveggént használva a Lengyel Balázs-esszé szövegeit.

A kompozíció aktualitását emeli a „háromszoros évforduló”: 2018-ban Lengyel Balázs születésének 100., a Római Magyar Akadémia megalakulásának 90., Nemes Nagy Ágnes és Lengyel Balázs római ösztöndíjának 70. évfordulóját ünnepeljük.

A darab létrejöttéért köszönettel tartozom Dr. Puskás Istvánnak, a Római Magyar Akadémia igazgatójának és Kerek Veronikának, Lengyel Balázs özvegyének.

Dobri Dániel

I. A császár vitorlása

NEMES NAGY Ágnes

DOBRI Dániel

Clarinet in B $\flat$ (as sounding)

Tenor

Piano

Cl.

T.

Pno.

$\text{♩} = 120$ **Furioso**

$\text{♩} = 120$ **Furioso**

$\text{♩} = 95$

$\text{♩} = 120$

$\text{♩} = 110$ **Parlando rubato (like a chanson)**

$\text{♩} = 120$

$\text{♩} = 110$ **Parlando rubato (like a chanson)**

mp *f* *fp* *mf*

espressivo

p *f* *mf*

p dolce *f* *fp*

p *p* *mp* *p*

dim. al niente

mf

rall. *poco rall.* *poco accel.*

Ágnes: 1944. júliusában, az éj közepén több ízben is felrobbantották a partizánok a Csáktornyára közlekedő vonatot.

Á.: Ilyenkor hallani lehetett a mozdony messze dohogását, majd a robbanásokat. Akkoriban a falu szélén laktunk, abban a határfolyóval szembeni magányos házban.

Szé-les or - szág - nak szé - les az

17

Cl.

T.

Pno.

út - ja. Lép-tet az ú - ton ka-masz-fi-úcs - ka.

f *p*

f *mp* *sf*

23

Cl.

T.

Pno.

mp *p* *f*

Ó ma-ga ál - mos, a lo-va fá - radt, új ke - reszt - út - nak csak ne - ki - vág -

poco accel.

p *mf* *f*

29

Cl.

T.

Pno.

p dolce *fp* *dim. al niente*

tat.

p dolce

poco accel.

f

34 $\text{♩} = 130$ Con fuoco

Cl. *mp* *mf* *fp*

T. *mf* *ff*
 Sok - fé - le baj - tól meg - me - ne - ked - - ve

Pno. $\text{♩} = 130$ Con fuoco *mp*
Red. *

37

Cl. *mf* *p* *sf* *mp* 3

T. *mp*
 az éj - sza - kát mind ál - tal - ü - get -

Pno. *simile*

40

Cl. *f* 3 3 *p* *f* slap tongue

T. *f* *mf*
 te, po-roz - kált az - tán

Pno. 6

43 simile

Cl.

T.

Pno.

meg nem is áll - va hét ál - ló nap - ja, hét éj - sza - ká - ja.

sf

f

46

Cl.

T.

Pno.

Új ke-reszt - ú - ton vég - re meg - áll most.

mp

ff

sf

ff

rall.

49

Cl.

T.

Pno.

"Azt hin-ném, hogy - ha

p espressivo

p

f

mf

p

Ped.

*

♩=120 Misterioso

53 *poco accel.* $\text{♩} = 130$

Cl. *mp* *p* *mp* *mf* *p*

T. *mp* *mf*

nem vol-nék ál - mos, hogy a - mit lá - tok, gyö-nyö - rű vá - ros,

Pno. *poco accel.* $\text{♩} = 130$

mp *mf*

Ped. * *Ped.* * *simile*

58

Cl. *mf* *p*

T. *p*

vi - rá - gos, vi-lá - gos nagy fa - lu vá - -

Pno. *p* *espressivo*

61

Cl. *f* *p*

T. *mf*

ros, ra - gyog a fény - ben, a - kár a nap..."

Pno. *mf* *p* *mf*

64

Cl.

T.

Pno.

p

mf

p

molto espressivo e cantabile

68

Cl.

T.

Pno.

mf

p

8va

Á.: Rómában voltunk annyi bezártság és rémség után. A hidak nélküli, összerombolt Budapest után. A világot akartuk. Az egész világot, nyelni, magunkba tömni, fuldokló hevesen. Mindent részletekben ízlelni, de az egész földgömböt, ha lehetne, bekebelezve.

73

Cl.

T.

Pno.

mf

mf

Közös életünk csúcs-pillanata volt ez, a mindent vágyó-ígérő ifjúságé.

79 *rall.* $\text{♩} = 120$ Parlando rubato (like a chanson)

Cl. *mp* *p* dim. al niente

T. *mf* 3 A fi - ú ak - kor meg

Pno. *p* *rall.* $\text{♩} = 120$ Parlando rubato (like a chanson)

85

Cl. *f* 3 *mp*

T. csíp - te kar - ját. "Ér - zem a kör - möm, éb - ren va - gyok hát,

Pno. *p* *f* *mp*

92 *poco rall.*

Cl. *p*

T. *p* 3 i - ga - zi vá - ros, el - é - rem dél - re, meg is te - lep - szem ben - ne egy tél -

Pno. *mp* *mf* *poco rall.*

98 $\text{♩} = 120$

Cl. *f* *p* dolce

T. *f* re.

Pno. *f* *p* dolce $\text{♩} = 120$

1.,

1947-48 telén Róma kis nagyváros volt. Legalábbis a mi kolóniánk szerintem így érezte a Via Giulián. Mihelyt így-úgy befészkeltek magunkat benne, minden épület vagy rom lassan ismerős lett, némi túlzással még az emberek is, mintha még köszönnének is egymásnak ismeretlenül, ahogyan Körmenden vagy Mátészalkán szokás.

(kifelé beszélve) Weöres Sándor szerint milyen volt Róma: mint Kecskemét. Ahogy ott ült, gubbasztott Weöres a Magyar Akadémia csodás freskójú palota-termében, Károlyi Amyval együtt... Annyira előttem van... Hiszen nekik volt az egyetlen palota-szobájuk, ennek ellenére többnyire dideregve ágyban feküdtek naphosszat.

II. Narcisszus

NEMES NAGY Ágnes

DOBRI Dániel

♩=120 Giocoso

Clarinet in B $\flat$

ppp *tr* *sf* *mp*

Tenor

mp *mf*

A lé - tet köny - nyű szél ka -

♩=120 Giocoso

Piano

Cl.

f *p*

T.

f *mf*

var - ta, hogy Nar - cisz-szus le-ment a part -

Pno.

f *mp*

♩=170 Con brio

Cl.

p *mp dolce*

T.

ra. Friss len-dü-let - tel fut-va mész és ér-zed lép-ted

♩=170 Con brio

Pno.

mf *mp*

18 $\text{♩} = 120$ *Leggiero*

Cl. *mp* *f* *mp* *p* *fp* *sf*

T. rit - mu sát, *f* ví - gan, e -

Pno. *mf* *p* *mf* *f*

23

Cl. *p*

T. *p* rő - sen, dob - ba - nón, hisz min-den iz-mod if - ju - ság.

Pno. *p* *f* *p*

28

Cl. *f* *mp*

T. Bo - ros - tyán - szín -

Pno. *p* *f* *sf* *sf* *sf*

33

Cl. *mf*

T. *p*

Pno. *mf*

ha - ját, sa lep - lét

37

Cl.

T. *p*

Pno. *f* *p*

mély sú - rú il - la-tok be-lep - ték. Meg - állsz.

44 *♩=95 Poco rubato*

Cl.

T. *espressivo*

Pno. *p* *espressivo*

Már min den el - ma - radt. Hi - á - ba vársz, a sors ra-gad, és lá - tod, las-san így ma-radsz tö - ké - le-te-sen

51 *rall.*

Cl.

T. *mf* *rassegnato* *pp*

Pno. *mf* *p* *pp*

egy ma-gad, és lá - tod, las - san így ma-radsz tö - ké - le-te-sen egy - ma-gad, tö - ké - le - te-sen egy - ma -

58 $\text{♩} = 140$ $\text{♩} = 130$ *Leggiero*

Cl. *p* *mf* 5

T. *gad.*

Pno. *p* *mf* $\text{♩} = 140$ $\text{♩} = 130$ *Leggiero*

62 *pp* *mf*

Cl.

T. *p*
És lent az i - - risz - von -

Pno. *p*

66 *mf* *p* 3 3 3 3

Cl.

T. *mf*
ta kör - - - ből va - la - ki néz a víz-tü kör -

Pno. *mf*

70 *f* *f* *f* 3 3 3 3

Cl.

T. *f*
ból

Pno. *f* *p* *f*

75 $\text{♩} = 95$ Poco rubato

Cl. *p*

T. *p* concitato

Med-dő hát-ra -dőb-be-nés, ki - visz-sza-húz zon sen - ki nincs, e - rőt ne kérj, vá

Pno. $\text{♩} = 95$ Poco rubato

p concitato

sf *p*

8va

3 3

80

Cl.

T. *mf*

laszt ne várj: ma - gad sze-rel-me drá-ga kincs. Fo - gadd el hát így ön - ma-gad, mint kör - be-zá - rult

Pno. *sf* *p* *mf* molto espressivo

8va

86

Cl. rall.

T. *p*

vég - ze-tet, még - is, fá - radt fe - jed fö-lött a tit - kos cé - lú ég ne-vet.

Pno. rall. *p*

91 $\text{♩} = 140$

Cl. *p* *f*

T.

Pno. $\text{♩} = 140$ *f*

93

Cl. *ff*

T.

Pno. *ff* *Red.*

97 **Parlando rubato** *rall.*

Cl.

T. *mp* *calmo*

Vál - lát kény - szer haj - tot - ta ív - be, és csók - kal rá - ha-jolt a víz - re.

Parlando rubato *rall.*

Pno.

105 $\text{♩} = 95$ Poco rubato

Cl.

T.

Á.: Te mindig kerek, jellegtelen parasztarcodról beszéltél, ha egyáltalán beszéltél magadról.
Ma már szembe merek szállni veled, és bátran a szemedbe is mondanám, hogy ez a parasztarc

Pno. $\text{♩} = 95$ Poco rubato
p
espressivo

112

Cl.

T.

egy képzett tévedés, mély tévedés, legfeljebb azt lehet mondani, hogy kissé kidomborodott az arccsontod. Hosszú, tömött hajaddal, lobbanó- sugárzó intellektusoddal, mintha örökös fényforrás lettél volna.

Pno.

2.,

Fiatalon, nagyon tapasztalatlanul, azt gondoltam, hogy Neked csupán alkalmi, természeti okokból labilis a lelkiállapotod. Hiszen máskülönben mindig ragyogó voltál és erős. A legnehezebb próbákra képes. Lassan arra is rájöttem: nálam erősebb vagy kritikus helyzetekben, sőt döntő elvi kérdésekben is. Amikor a háború alatt a hadműveleti területen idegen, ellenséges lakosok között engem kitört a frász a félelemtől, hogy melyik árokból, bokorból lőnek belém, mint magyar katonába, hiszen nem hordozhattam olyan táblát, hogy én kérem, utálom a náci németeket, várom a háború végét, Te bezzeg érthetetlenül nyugodt voltál, gyanútlanul félelem nélküli.

De hát, tudod te pontosan, hogy mennyire bátor voltál, hogy nélküled sohasem tudtam volna később katonaszökevényként, hamis papírokkal élni, a budapesti ostromot kiállni. Hogy képes voltál, két napon keresztül vonattetőn, oroszok között, akik korántsem voltak a női nemmel szívbajosak, végigutazni értem a fogolytáborba, Debrecenbe.

III. Éj/Madarak

NEMES NAGY Ágnes

DOBRI Dániel

Clarinet in A $\text{♩}=110$ Cantabile

p cantabile *mf* *mp* *mf* *p* *fp*

Tenor

Piano $\text{♩}=110$ Cantabile

Cl. $\text{♩}=65$ Doloroso

sf *p* *fpp* *mf* *p*

T. *mf* *mp*

So-se lát - tam i-lyen é - - - jet

Pno. $\text{♩}=65$ Doloroso

Cl. *f* *p* *mp*

T. *mf*

fe - ke - té - nél fe - ke - téb - - bet.

Pno.

15 *poco rall.*

Cl. *mf* *ff*

T. *8*

Pno. *poco rall.*

17 *fp sf mf f espressivo mp*

Cl. *6* *7* *6*

T. *8* Ver a zá - por szeges os - tor sza-ba dits *mf*

Pno.

21 *♩=115 Agitato poco rall.*

Cl. *p mp mf p fp*

T. *8* meg a go nosz - tól. *p*

Pno. *mp mf f p* *3* *3* *3* *poco rall.*

27 *♩=90 sf*

Cl. *3/4*

T. *3/4*

Pno. *♩=90 mp espressivo mf f mf p* *3* *3* *3* *3* *3/4*

32

Cl.

T.

p dolce

Meny - nyi fé - nyes szép ma - dár! Nem tu -

Pno.

dolce

39

Cl.

T.

mp

dod, hogy mer - re száll? Hon - nan jön - nek?

Pno.

mp

46

Cl.

poco rall.

T.

mp p mf

Nem tu - dom. Mer - re men - nek? Nem tu dom.

poco rall.

Pno.

mf

$\text{♩} = 100$

53

Cl.

p

3

T.

p

Ég - re, föld - re, víz - re száll - nak?

poco accel.

Pno.

p

3

$\text{♩} = 100$

71

Cl. *p espressivo* *dolce*

T. *p più dolce*

Pno. *più dolce*

Meny - nyi fé - nyes szép — ma - dár! - Is - ten

77

Cl. *mf*

T. *mf*

Pno. *mf*

áld - jon, kis - hu gom, — Mer - re men - nek,

84 *poco rall.* $\text{♩} = 100$

Cl. *p*

T. *p*

Pno. *p*

poco rall. $\text{♩} = 100$

meg - tu - dom, fá - ra má - - szom, víz - - be

23

89 $\text{♩}=120$ Cadenza

Cl. *f* *mp*

T. ú - szom, nád bu - gá - ját szét - - hú -

Pno. *f*

94 *rall.* $\text{♩}=65$ Funebre

Cl. *p* *fff*

T. *fff* zom. So - se lát - tam i - lyen

Pno. *rall.* *ff* *f*

Ped.

98 *p* *fp*

Cl. *fp*

T. *mp* é - - jet fe - ke - té - nél fe - ke - téb -

Pno. *mf* *mp*

24 *

101

Cl.

p *f* dim. al niente

T.

p bet.

Pno.

p *mf* *f* *ff*

3.,

Drága Ágnesem,

Vannak olyan levelek, amelyeket rajtam kívül mindenki más értelmetlennek tartana elküldeni, ez is egy olyan levél. Tudom, hogy nem fogod elolvasni, de most mégis megírom. Kiírom hát magamból, ha már egyszer belekezdtem.

(*kifelé beszélve*) Emlékszem még arra az érzésre, amikor egyszer csak Rómában találtuk magunkat, nem sokkal, csupán két évvel a háború után.

Túléltem a katonáskodást, a fogolytábort, végre igazán egymásra találtunk. Fiatalok voltunk, mindketten húszas éveinkben, és képtelenül szerettük egymást (igen, mindennek ellenére még mindig azt állítom, hogy életre szólón), és kibontakozóban volt közös szellemi életünk is.

Intermezzo

DOBRI Dániel

♩=110 Miseroso

Clarinet in B $\flat$

Tenor

(Szöveg: 30. o.) Ágnes: Ezerkilencszáznegyvennyolc kora tavasza...

p

halkan, dúdolva

♩=110 Miseroso

Piano

f

mf

p

Red.

* Red.

* Red.

* Red.

6 **poco accel.** **♩=120**

Cl.

T.

mp

mf

poco accel. **♩=120**

Pno.

mp

mf

simile

10

Cl.

T.

p

Pno.

p

espressivo

mf

13

Cl.

T.

Pno.

p

mf

p

3

3

3

16

Cl.

T.

Pno.

molto espressivo e cantabile

mf

22

Cl.

T.

Pno.

p

mf

28

Cl.

T.

Pno.

31

Cl.

T.

Pno.

mp

rall.

p

Á.: Idehaza minden más lett aztán.
Mi is változtunk. Sokszor eszembe jut,
ha nem vagyunk olyan naivak, vajon
akkor is így végeztük volna?

35

Cl.

T.

Pno.

mp

mf

ff

mf

ff

♩=130 Con fuoco

Sok - fé - le baj - tól meg - me - ne - ked - - ve

38

Cl.

T.

Pno.

mf

p

sf

mp

mp

az éj - sza - kát mind ál - tal - ü - get - -

28

41

Cl. *f* *3* *3* *p* *f* slap tongue simile

T. *f* *mf*
te, po-ro-sz - kált az - tán meg nem is áll - va

Pno.

45

Cl. *f* *mp*

T. hét ál - ló nap - ja, hét éj - sza - ká - ja. Új ke - reszt - ú - ton

Pno.

48

Cl. *ff* *f* *rall.*

T. *ff*
vég - re meg - áll most.

Pno. *ff* *rall.*

Intermezzo (Kotta: 26. oldal)

(kifelé beszélve) Ezerkilencszáznegyvennyolc kora tavasza... Olyan jó, hogy akkoriban fogalmunk sem volt arról, hogy otthon mi történik, és hogy az elkövetkező hónapokban mi várható. Csak amikor Párizsban Örkényékkal találkoztunk, furcsállottuk a híreiket. Mint később rájöttünk, a pártközpont főembere is megjelent a szállásunkon, de íróként mutatkozott be, és azt kutatta, ami nekünk eszünkbe se jutott, hogy disszidálunk-e? Az ember a rosszat igyekszik elhárítani magától, lényegében tehát gyanútlanok voltunk. Mennyire érthetetlen volt azonban számunkra az a tény is, hogy július végén, augusztus legelején a jugoszlávok nem akartak nekünk átutazó vízumot adni, s amikor erősködtünk érte, talányos arccal adták át, olyan kifejezéssel: Maguk akarták!

A határnál aztán a vámosok vigyorogva néztek bennünket. Mi persze akkor még tényleg nem érthettünk semmit. Augusztus eleje volt. Első meglepetésünk az volt, hogy a jugoszlávok nem fogadtak el tőlünk pénzt vasúti jegyre, se idegen pénzt, sem magunkkal hozott régi jugoszlávot. Le kellett volna szállnunk. De milyen kedvesek voltak a vasúti fülke jugoszláv utasai. Adakoztak nagylelkűen, így továbbutazhattunk. A másik, és talán még nagyobb meglepetés az volt, hogy a magyar határon bevonták útlevelünket...

(zene kiáll)

Idehaza minden más lett aztán. Mi is változtunk. Sokszor eszembe jut, ha nem vagyunk olyan naivak, vajon akkor is így végeztük volna?

(I. A császár vitorlása - reprise)

4.,

Olyan erős vagy. Én nem vagyok az.

Mindig tudtam, hogy Rómába nem szabad többé elmennem. Ismételni azt, amit úgysem lehet. Belépni újra ugyanabba a folyóba? Nemcsak a folyó vize más, mi is mások vagyunk. Az örök tenger nem tükrözheti, vetítheti elénk azt, akik egyszer voltunk. Nekünk is megvan a magunk idő-folyója. Az egész olasz változatosság számomra gyönyörűség. Olaszország: édes.

Jártam is később Olaszországot Verával és fiunkkal többször is. Az adriai tengerpart fövenyétől a toszkán és az umbriai vidéken át, végig az Égei-tenger partjáig. De nem Rómáig. Déli irányban még Orvieto képtelenül szép városáig is elmentünk, az is magaslatra épült, isten tudja miért ilyen festőiek az olaszok?

Mondom, még Orvietóig is elmentünk, s bár az enyéim szerették volna Rómát is látni, hiszen egy ugrásnyira volt, visszafordítottam az utazás irányát. Félttem Rómától. De a családom miatt, bár évtizedek után, mégis meg kellett mutatnom a Várost. És ebben a pillanatban belémnyilall: hogyan örültél te Ágnesem minden gyermekes semmiségnek, és az is, mennyi fölös, számomra csaknemképtelen, figyelemre is alig méltó szenvedésed volt. A boldogság és boldogtalanság állandó vibrálásai. Jogos sérelem és oktalan sértettség. Pedig, ha nehezen is, meg tudtál bocsátani és feledni is tudtad keserűséged. A múltban is, és a legnehezebb életmozzanatokban is. Akkor, amikor már menthetetlenül beteg voltál.

Hálás vagyok feleségemnek, Verának, amiért délutánonként elvitt hozzád, mert még bizonytalanul jártam, s megvárt egy eszpresszóban, míg mi beszélgettünk egymással. Igen, irodalomról beszélgettünk, mert az életünk nyomorúságáról, a betegségről nem akartál beszélni. A szenvedésedben hihetetlen erővel tartottad magad, s mindenről tudván tudva, minden ízeddel, lelki-testi porcikáddal az élethez kötődtél. Pár nappal a vég előtt Te kezdted a búcsúzkodást.

Hát, akkor Isten veled, Ágnesem!

Csókollak,

Balázs

IV. Egy ismeretlen

NEMES NAGY Ágnes

DOBRI Dániel

Clarinet in B $\flat$

Tenor

Piano

Cl.

T.

Pno.

32

11

Cl.

T.

Pno.

15

Cl.

T.

Pno.

rit. *f* *A tempo* *dolce* *p* *mf* *5*

mp

Egy is - me-ret - len kon - gó nagy szo - bá - ban, hol

rit. *f* *A tempo* *mp*

20

Cl.

T.

Pno.

tr *p* *5*

né - hány szé - k van és egy zon - go - ra, itt mon - da - nám meg,

p

25

Cl.

T.

Pno.

tr *3*

hogy már nem sze - ret - lek, sta - lán nem

29

Cl. *mp* *tr* *3* *3* *3* *3* *3* *3*

T. is sze-ret - te-lek so - ha._____

Pno. *f*

32

Cl. *3* *3* *3* *3* *3* *3*

T.

Pno.

34

Cl. *mf* *p* *f* *mp* *3* *3*

T.

Pno. *p* *f* *3*

36

Cl. *5* *3* *3* *3* *3* *5* *p*

T.

Pno. *p* *3* *3* *3* *3*

40

Cl. *mf* *tr* *mp*

T. *p* *mf* *p*

Sát ö-l-el-ne a kon-gó, is - me - ret - len, se - gye - dül ma-rad-hat -

Pno. *p* *mf* *p*

45

Cl. *mp*

T. *f* *mp*

nék, mint a fa, ju -

Pno. *f* *p*

48

Cl. *mf* *f*

T. *mf* *f*

tal - má - ul, hogy bát - - ran ezt ha - zud - tam,

Pno. *mf* *f*

52

Cl. *p*

T. *p*

mert oly ne - héz. De hol van a szo - ba?

Pno. *p*

56 **poco rit.** ♩=75

Cl.

T.

Ágnes: Rómában este, a Virágok tere egyszerre átváltozik...

Pno.

61

Cl.

T.

Pno.

66

Cl.

T.

Pno.

71 **rit.**

Cl.

T.

Pno.

74

Cl.

T.

Pno.

p

5.,

Képeslap

Rómában este, a Virágok tere egyszerre átváltozik. Mintegy varázsütésre. A piac, a pék, a virágok, a legkülönbözőbb árusok helyén végig a tér szélén terített asztalok teremnek. Hátrébb nagy négyzetben kiterített könyvek. Éppen most rakják ki őket gazdag bőségben. Róluk beszélnek majd. Nem utcai ponyvák, mint Budapesten. Irodalom. Míg tűnődöm és sorban kirakják a könyveket, azt mondja a fiam: Itt van Ágnes könyve olaszul. Egy sorozat közepén, szép vajszerűben, tisztán olvashatóan és persze nejlonszerűen, hogy a könyv ne rongálódjék: Agnes Nemes Nagy Soltice. Azaz a Napforduló. Kezembe veszem.

(kifelé beszélve)Hányszor jártam veled együtt a Virágok terén, Giordano Bruno szoboralakja alatt. Hiába, nem tudom a közös létben ezt már neked elmondani.